

Bleeschmidt et Schuler), nr. 2369. *C. placida* var. *diffracta* Stur. nov. comb. (Finne, leg. Schuler).

Musci: nr. 2371. *Blasia pusilla* L. (Pozsony-Szentgyörgy, leg. Zahlbruckner); nr. 2378. *Andreaea frigida* Hueb. (Magas-Tátra, leg. Györfly) nr. 2379. *Hymenostylium curvirostre* Lindb. (Magas-Tátra, leg. Györfly. — Addenda: nr. 784c. *Cinclidotus aquaticus* Bryol. eur. (Ponor Ohába comit. Hunyad, leg. Lojka comm. Degen); nr. 886b. *Andreaea petrophila* Ehrh. (inter Csorbató et Podbansko, leg. Degen).

APRÓ KÖZLEMÉNYEK.

Tuzson J.: Alpinetumok az Északi- és a Déli-Kárpátokban. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr arról értesítette a budapesti egyetem bölcsészettudományi karát, hogy megkeresésére a földművelésügyi miniszter úr az egyetemi növényrendszertani és növényföldrajzi intézet részére az Északi-Kárpátokban Tátralomnicon, a Déli-Kárpátokban pedig Herkulesfürdő mellett a Cserna völgyében megfelelő területet bocsát rendelkezésére, azzal a céllal, hogy ott egy-egy, a Kárpátok jellemző növényvilágát magábafoglaló alpesi kert létesítsék.

Ezzel a nálunk még hiányzó alpesi botanikus-kertek ügye a megvalósulás stádiumába lépett. Az illető kertekhez pedig az elsősorban elérendő tudományos célon kívül az is fűződik, hogy — egy-egy látogatott üdülőhelyről lévén szó — bennük az ott időző közönség is kedves látványosságot és nemes szórakozást találjon.

A kertek elkészítésével kapcsolatos előmunkálatok már most kezdetüket vették, a kivittel pedig természetesen a béke idejét be kell várni.

Különös fontosságot kölcsönöz ennek az örvedetes haladásnak az a körülmény, hogy míg az általánosan szokásos üvegházi kultúrákon, továbbá az ubiquesta — gyógyászati —, gazdasági és más, bárhol termelhető növényeken kívül a Budapesten létesítendő új botanikus kert kiválóan az Alföld, az erdélyi medence és dombvidékeink flórájának befogadására lesz kiválóan alkalmas, az itteni klímái viszonyaink folytán pedig benne a magas hegységek vonzó növényvilága csak bizonyos erőltetéssel, nehezen tengődő példányokban volna tenyészthető, — addig a nevezett két alpesi kert kiválóan alkalmas lesz egyrészt az északibb magas hegységek, másrészt pedig a Déli-Kárpátok és a Balkán magas hegységei flórájának bemutatására, amely feladat kétségtelenül a magyar tudomány feladatai közé tartozik. Eme alpesi kertekkel kapcsolatosan talán az Északi- és a Déli-Kárpátok természeti viszonyai tanulmányozásának céljait szolgáló egy-egy biológiai és általában természettudományi obszervatórium létesülése is közelebb jut a megvalósuláshoz.

on, Levélárnyékképek előállítása. A növények ábrázolásának, különösen a levélkörvonal és erezet gyors megörökítésének régen alkalmazott módszere az, hogy a levelet fényérző fénykép-papírosra helyezve, azt, mint negatív lemezt használjuk. Az ilyképen nyert kép a levél árnyékképe, amely árnyékkép, különösen a gázfénypapíroson előállítva, igen jól visszaadja a levél körvonalát, de finomabb szerkezetét nem. A levél teste mészfehérnek látszik az előhívás után, háttere pedig koromfekete. Ezen a kellemetlen ellentétet segített és egyúttal a finomabb levélszerkezet, nyaláblefutás, levélerezet feltüntetését találta ki most Naumann Einar (Berichte der deutschen Botanischen Gesellschaft. 34. kötet, 814. oldal). Naumann eljárása abban áll, hogy a levelet vizes karbolsavoldatban (9:1) áztatja néhány órán át. Tudvalevőleg a karbolsav átlátszóvá teszi a növényi részeket, különösen melegen. E célra már régen használjuk a karbolsavoldatot a mikro-technikában. A levél áztatása nagyobb üvegszészében történik. Amikor a levél átlátszó lett, a piszkos karbolsavoldatot újjal cseréljük fel. sötét szobában az üvegszészé alá gázfénypapírosot helyezünk és fémzáras elektromos izzólámpával végezzük a másolást, vigyázva, hogy az oldalsó megvilágítást elkerüljük. Ezzel az eljárással igen szép átlátszó árnyékképet lehet készíteni, amely részletrajzokat is mutat.

on, A *Mercurialis annua* virághajítása. Ismeretes jelenség az *Urtica*, *Parietaria*, *Pilea* stb. génuszok virágjában az, hogy ezek porzószájai a virágnylás előtt befelé görbültek és rugalmas feszültségben vannak, a virág kinyílásakor azonban ezek hirtelen kiesapódnak és a virágport kiszórják. Ezeket a virágokat foglalta össze Delpino „Explodiflorae“ névvel egy biológiai típusba. Wettstein ezeket az explodiflorákat most egy újabb növénnyel szaporította, és pedig a *Mercurialis annua*-val. Ezen a növényen ugyanis az az érdekes jelenség figyelhető meg, hogy a hímvirágok felnyílásakor az egész hímvirág meglehetősen nagy távolságra elugrik a virágzatból. Jól megfigyelhetjük ezt a jelenséget, ha ezt a nálunk is közönséges növényt levágva egy pohár vízben az asztal közepére helyezzük. Rövid idő múlva a hímvirágok egész tömege borítja be a pohár körül az asztal lapját, amelyeket a növény elparittyázott magától. A hímvirágok röptükben kiszórják a virágport, úgy, hogy e jelenség élettani értelme kézenfekvő. A megfigyelések szerint a legnagyobb távolság, amelyig a virágok elröpültek, 220 mm. volt. (A mechanizmus részletes magyarázata olvasható: Berichte der Deutschen Botanischen Gesellschaft, 34. kötet 830. oldalán.)